

ע"פ 748/02/17 - ד"ר עדו שורצבוים, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

10 מאי 2017

ע"פ 748-02-17 שורצבוים נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:
רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]
אברהם אליקים, סגן נשיא
תמר נאות פרי

ד"ר עדו שורצבוים,
ע"י עו"ד נשר ועו"ד בר זוהר (סניגוריה ציבורית)

המבקש

מדינת ישראל

נגד
המשיבה

החלטה

השופטת נאות-פרי:

בפתח הדיון היום העלה המערער בקשה כי אפסול עצמי מלשבת בדין.

יובהר כי המערער מיוצג בהליכי הערעור על ידי עורכי דין מהסניגוריה הציבורית, אך הם לא ביקשו את הפסילה והמערער טען בהקשר זה בעצמו.

בטיעוניו, המערער פירט נתונים רבים לגבי הליכים משפטיים קודמים הקשורים לדירה שהייתה בבעלותו (להלן: "הדירה"). המערער טען, בין היתר, כי במסגרת ההליכים אף ניתנה החלטה מטעמי, אשר גרמה לו נזק ועוול, כיון שניתנה ללא שהייתה לו האפשרות להתמודד עמה וגרמה למכירת הדירה. המערער הפנה בהקשר זה לתיק פירוק 1099/97 בבית המשפט המחוזי בחיפה, אך מסר כי אין לו את המסמכים הקשורים לאותה החלטה.

במהלך הדיון, בדקתי באמצעות מערכת "נט-המשפט" את כל ההחלטות שניתנו בתיק פר"ק 1099/97 ולא מצאתי כי ניתנה כל החלטה מטעמי בתיק זה.

בהתאם, ולאור כך שלא זכרתי כל החלטה שניתנה בעניינו של המערער, ובוודאי שלא כזו המצדיקה פסילה, ואף לא זכרתי שהמערער ניהל בפני תיק זה או אחר בעבר - ניתנה במהלך הדיון החלטה לפיה לא מצאתי לנכון לפסול עצמי והדיון המשיך.

עוד קבעתי כי החלטה משלימה תשלח לצדדים בהמשך.

לאחר תום הדיון - שוב באמצעות מערכת "נט-המשפט" - איתרתי תיק שבו התברר עניינו של המערער ואשר בו עמוד 1

טיפלתי.

המדובר בתיק ה"פ (שלום חיפה) 12029-08-13 **האוסירר נ' שורצבוים**, אשר הגיע לטיפולו באוגוסט 2013. באותה המרצה, עתר המבקש שם, עו"ד עמי האוסירר (להלן: "**האוסירר**"), למתן פסק דין הצהרתי אשר יורה כי הוא רשאי לחתום על הצהרה לשלטונות מס שבח ועל בקשה לקבלת פטור מתשלום מס שבח, לצורך השלמת עסקת המכר לגבי הדירה. בבקשה הובהר כי האוסירר מונה ככונס נכסים לגבי הדירה, במסגרת הליכים אחרים. עוד נטען בבקשה כי המדובר בדירה אשר לגביה נפתח תיק הוצל"פ עוד בשנת 1997 מטעם בנק אשר נתן בשעתו הלוואה למערער, כנגד רישום משכנתא לגבי זכויותיו של המערער בדירה. אלא, שהיות וההלוואה לא הושבה במועד, נפתח תיק הוצל"פ למימוש שטר המשכנתא ובמסגרת הליכים אלו מונה האוסירר ככונס לגבי הדירה לצורך מכירתה. עוד נטען בבקשה כי לצורך השלמת המכירה יש צורך לחתום על בקשה לפטור ממס שבח לפי סעיף 49ב(1) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), תשכ"ג-1963 והיות והמערער זכאי לקבל את הפטור כאמור, מתבקש ביהמ"ש לאפשר להאוסירר לחתום במקום המערער על הבקשה הרלבנטית על מנת לקבל את הפטור ולהשלים את הליכי מימוש שטר המשכנתא.

ביום 7.8.2013 הוריתי להמציא את הבקשה לידי המערער ולשלוח אישור מסירה לבית המשפט. עוד הוריתי למערער להגיש תגובה בתוך 21 יום.

ביום 8.9.2013 נשלחו לביהמ"ש העתקים של אישור מסירה כדן ותצהיר של שליח באשר לביצוע המסירה כאשר מצוין שם שהמסמכים הומצאו לכתובת הרשומה של המערער, אך כי בת זוגו שהייתה בנכס סירבה לקבל את המסמכים. לאחר שחלפו 21 יום הוגשה בקשה למתן פסק דין בהעדר הגנה וביום 17.9.2013 ניתן פסק דין אשר מאפשר למבקש לחתום על המסמכים, כפי שהתבקש בעתירה המקורית.

ביום 21.10.2013 הגיש המערער בקשה לבטל את פסק הדין.

ביום 29.10.2013 התקיים דיון במעמד הצדדים בבקשה לבטל את פסק הדין. המערער ייצג את עצמו ולפי הפרוטוקול, הוא היה בדיון (למרות שאינני זוכרת את הופעתו).

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים - מצאתי אז כי אין מקום לבטל את פסק הדין וכי אף אין כל תכלית לבטלו, מחמת כמה נימוקים מצטברים שפורטו בהחלטה שניתנה ביום 3.11.2013. במיוחד הדגשתי באותה החלטה כי הטענות העיקריות של המערער אינן קשורות הלכה למעשה לפטור ממס שבח (שמגיע לו או שלא מגיע). טענותיו מתייחסות להליך מימוש המשכנתא, למכירת הדירה ולזכויות שהיו לו בדירה, אלא שאת כל הטענות הללו הוא העלה (או שהיה צריך להעלות) בהליכים המתאימים במועד הנכון ולא בפני.

ועתה - לאחר שהתברר לי שאכן דנתי בעבר בהליך כאמור - נשוב לבקשת הפסילה.

סעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, קובע כי המבחן לפסלות שופט הוא קיומן של נסיבות אשר יש בהן כדי ליצור "חשש ממשי למשוא פנים". חשש זה נבחן במבחן אובייקטיבי מחמיר המחייב סבירות מוחשית לכך שדעתו של השופט ננעלה ואינה פתוחה עוד לשכנוע (וראו את הפסיקה העקבית בהקשר זה, עוד מפרשת ידיד - ב"ש 48/75 **ידיד נ' מדינת ישראל**, פ"ד כט(2) 375 (1975), ועד לאחרונה בע"פ 1891/17 **חזן נ' מדינת ישראל** (2.3.2017), ואת יגאל מרזל, **דיני פסלות שופט** 44 (2006)).

אמנם, לאחר בירור, עולה כי ניתנה בשנת 2013 החלטה בתיק בו טיפלתי, בניגוד לעמדת המערער, ואולי המערער

סבור כי ההחלטה תרמה לפגיעה שנגרמה לו בכל הנוגע לדירה - ועם זאת, לא מצאתי כי קיים כל חשש למשוא פנים, קל וחומר "חשש ממשי".

ההחלטה משנת 2013 עסקה במילוי טופס שקשור בהליכי מימוש המשכנתא ועתה אנו עוסקים בערעור פלילי על פסק דין בו הורשע המערער בעבירות פיסקליות.

אין קשר בין הדברים.

אין לי כל עמדה לגבי המערער.

אין לי כל דעה מוקדמת שעשויה להשליך על ההליך הנוכחי.

למעשה, יש לראות כי המערער לא הסביר בדיוק כיצד ההחלטה בהליך הקודם עשויה להשפיע על ההליך הנוכחי. שהרי לא יתכן כי שופט אשר עסק בתיק פלוני יהא פסול, א-פריורי, מלדון בכל תיק אחר בו מעורב אחד מהצדדים לתיק הקודם, וזאת אף אם בתיק "הקודם" ניתנו החלטות שאינן נושאות חן מלפני אותו צד. הלכה היא כי אף כאשר בעל דין אינו שבע רצון מהתנהלות בית המשפט, אין די בכך כדי להקים עילת פסלות (ע"א 10147/16 הדר נ' עו"ד דניאל נהרי (31.1.2017); ע"א 125/17 ג'ורדאל בע"מ נ' מנהל מע"מ באר שבע (15.3.2017)). על אחת כמה וכמה כאשר בעל הדין אינו שבע רצון מהחלטה שניתנה בשנת 2013, בנסיבות המתוארות מעלה, בתיק אחר.

יש עוד לזכור כי - "פסילת שופט מלשבת בדין אינה עניין של מה בכך. בהעדרו של חשש ממשי למשוא פנים, פסילת שופט מלשבת בדין היא צעד מרחיק לכת הפוגע בתקינות ההליכים השיפוטיים, ועלול להאריך את הטיפול בהם שלא לצורך" (ע"א 5210/16 פלוניס נ' הכשרה חברה לביטוח בע"מ (16.8.2016)).

בשולי הדברים, יוער כי כבר ביום 30.3.2017 התנהל דיון בתיק זה, באותו ההרכב בהשתתפותי, וטענת הפסלות לא הועלתה אז. לכן, יתכן והיה אף מקום לדחות את הבקשה מחמת העובדה שהטענה לא עלתה בהזדמנות הראשונה כמתחייב לאור הוראות סעיף 146 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, המחייבות בעל דין להעלות טענת פסלות לפני כל טענה אחרת ומיד לאחר שנודעה לו עילת הפסלות (ע"פ 5012/15 בר שירה נ' מדינת ישראל (21.7.2015)).

נוכח האמור מעלה, אין כל מקום שאפסול עצמי מהמשך הדין בתיק, יחד עם חברי הנכבדים להרכב.

אבקש מהמזכירות לשלוח העתק של ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ד אייר תשע"ז, 10 מאי 2017, בהעדר הצדדים.

תמר נאות פרי, שופטת